

DÉLMAGYARORSZÁG

AZ MSZMP SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Metángáz, salak, fáradt olaj

Hasznosítják a hulladékokat

A hulladék pontosan annyit ér, amennyit hasznosítunk belőle: tavaly hazánkban 6,3 milliárd forint értékű mellékterméket, hulladékot gyűjtöttek össze, ám ez az ipar anyagfelhasználásának mindössze 2-3 százalékát tette ki. A VI. ötéves tervidőszak végére a hulladékhasznosítási program megvalósításával a másodnyersanyagok részaránya várhatóan megduplázódik. A begyűjtés, az előkészítés, a feldolgozás fejlesztésére az elkövetkező öt évben több mint 10 milliárd forint áll rendelkezésre. Jelentős tartalékaink feltárása, kiaknázása megkezdődött.

A mecseki szénbányáknál a bányászok félelmetes ellességét, a metángázt „szelídítették” meg, s fogták hasznos munkára. A pécsi bányauzemben keletkező metánnak már több mint felét felhasználják: vegyes tüzelésű kazánt fűtenek vele, Komlón a Kossuth-bányauzemben egy szénttüzelésű kazánt alakították át gázfűtésre, s a metán energiáját szolgáltatót melegítő hármas akna műhelyi, aknagépháza, szállítógépháza és a gázcsapoló helyiségek számára. A mecseki szénbányáknál így jelenleg két és fél millió köbméter metángázt hasznosítanak évente. Foglalkoznak azonban a magas fűtőértékű metán teljes hasznosításával is. A szakemberek szerint a gáz egybeük között a gumiparban nélkülözhetetlen, és jelenleg importból beszerzett finom korom előállítására is felhasználható.

Az öntődéák hasznavetetlennek tűnő melléktermékeiből, a salakból az évtizedek során sok helyütt hatalmas hegyek nőttek már. Megszüntetésüket nemcsak környezetvédelmi szempontok indokolják, hanem az is, hogy jelentős értékeket lehet újra teremteni belőlük. Székesfehérvárott, a könnyűfémű öntődei salakjának feldolgozására új üzemet hoztak létre. A beruházás 30 millió forintba került, ami a számítások szerint két év alatt megtérül. A több mint 25 éve gyűlt salakhányókból és a folyamatosan keletkező öntődei salakból rázószítás osztályozó gépsorral választják ki a fémeket. Így évente 500 tonna alumíniumot nyernek vissza, amelynek értéke 15 millió forint. A könnyűféműben a gyártás során képződő tuskóvegeket, forgácsot, lemezszelet is összegyűjtik. A hulladék újraöntésével évente 10 ezer tonna alapanyagot nyernek vissza.

Alumíniumhulladékból a Heves megyei Apcon 100 millió értékű állítanak elő. A Metalloglobus Fémpipari TEK-Vállalat apci könnyűfémöntődeje a Metalloglobus és a MÉH által összegyűjtött alumíniumhulladék kohósítására, újrahasznosítására rendezkedett be. Az idén itt mintegy 15 ezer tonna alumíniumhulladékot dolgoznak fel, amelyből nagy értékű alumíniumot tömbösítenek. Elhatározták, hogy tovább fejlesztik és korszerűsítik a hulladékfeldolgozást.

A Borsodi Vegyi Kombinátnál a hidrogéngáz hasznosítására találtak megoldást. A pvc-III. gyár elektrolízisüzemében óránként mintegy 4 ezer köbméter

hidrogéngáz keletkezik, amelyet e hónap eleje óta földgáz pótlására használnak. Az elektrolízisüzem és az ammóniagyár között csővezeték építettek, és a hidrogént az ammónia-gyáregységben elégetik. Óránként ezer köbméter földgáz megakarítására nyílik így lehetőség. A hulladék hidrogént hasznosítására készített program második szakaszában az ammóniagyárban nyomásfokozó komplexort építenek, ami lehetővé teszi majd a hidrogéngázt ammónia gyártására használni fel.

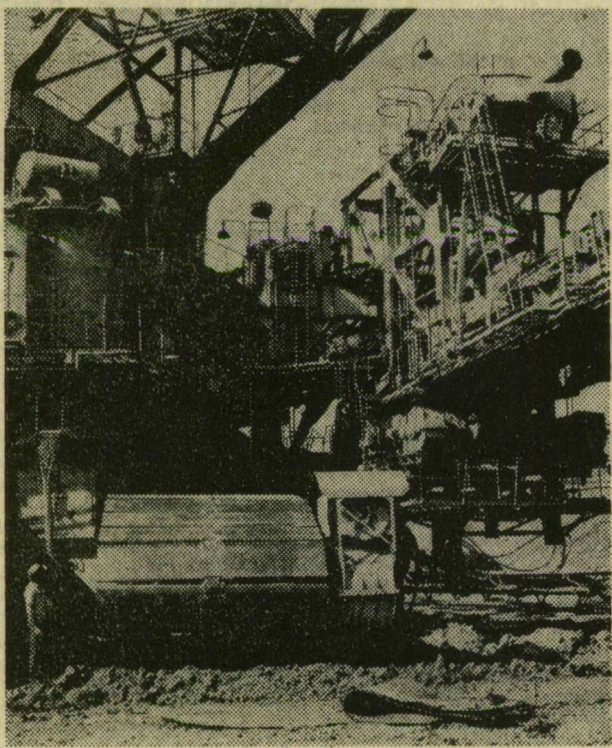
Hazánkban a hatvanas évek végéig kötelező volt a fáradt olaj begyűjtése. Akkoriban mintegy 20-22 ezer tonnát gyűjtöttek össze évente, aztán azonban 18 ezer tonnára csökkent az összegyűjtött mennyiség. A gyűjtés fokozására az AFOR tervei szerint 1985-ig országos hálózatot hoznak létre, amely körülbelül 50 ezer tonnányi fáradt olaj befogadására lesz alkalmas. Az összegyűjtött fáradt olajat a Tisza Kőolajipari Vállalat nyírbogdányi gyáregységében dolgozzák majd fel fűtőolajjává.

A fejlett országokban a gumibroncs-szükséglet 50-60 százalékát elégitik ki a használt abroncsok újrafutózásával. Hazánkban ez az arány jóval szerényebb, a tervek szerint 1985-ben az utakon futó járművek gumibroncsainak 35 százalé-

ka lesz felújított. Az újrafutózási kapacitások bővítése jó ütemben halad, legutóbb a kabai Vörös Csillag Termelőszövetkezetben kezdte meg működését egy gumifutó üzem. Kabán a melléktermékként keletkező gumiforgácsot sem dobják a hulladékba. A monoki Hunyadi Termelőszövetkezetrel együttműködve találták meg a további felhasználás módját: a gumiorlemből padlószigeteléseket, illetve - műanyag teniszpályák alá - pályaszigeteléseket készítenek.

A VI. ötéves terv hulladékhasznosítási programjában jelentős helyet foglal el a textilhulladékok feldolgozása. Az erre hivatott Temaforg Textilhasznosító Vállalat a közelmúltban 407 millió forintos hitelt vett fel a Magyar Nemzeti Banktól a nem szőtt technológiával előállítható textíliai gyártókapacitásának megerősítésére. Ezeket zömmel hulladékból készített termékeket az út- és vasútépítésben szigetelésre, tömítésre, a mezőgazdaságban meliorációs szűrőként, a környezetvédelemben pedig levegő- és porszűrőként használhatják. A beruházás megvalósítása - amelynek során az első nem szőtt textilgyártó gépsor már az idén működni kezd - 2500 tonna, azaz 12 millió négyzetméter műszaki textília-többletet jelent az ország-nak. (MTI)

Újabb szénmező Visontán



A Mátraaljai Szénbányák Thorez Bányauzemében újabb nagy lépést tettek a széntermelés fejlesztésének érdekében: Egy hatalmas meddőfejtő gépet - amelynek teljesítménye naponta negyvenezer köbméter föld megmozgatása - áttelepítettek az 1-es számú bányaterületről, az úgynevezett Keleti II-es mezőre. A költözéssel párhuzamosan felépítették a géphez csatlakozó háromezeröttszáz méter hosszú szállítószalagot is, amely a meddőt viszi a már kitermelt bányagödörbe. A Mátraaljai Szénbányák Thorez Bányauzemének folyamatos áttelepítését az indokolja, hogy a legújabb kutatások eredményei szerint Visontától délre több mint egymilliárd tonna szénvagyont rejtőzik. Minősége azonos a visontaiéval, mennyisége pedig többszöröse annak. A képen: A gép áttelepítése.

Megkezdődtek az ifjúsági napok Háromezer fiatal érkezett Szegedre



Fiatalok egy csoportja az újszegedi szabadtéri színpad nézőterén.

„Köszöntjük a 15. Szegedi Ifjúsági Napokon résztvevő fiatalokat” - harsogta tegnap délután a lemezlovas mikrofonja úgy két óra körül a Tisza-parton, a lépcsőkön, parkányokon ücsörgőknek. Hogy szegedieknek vagy vendégeknek, nem lehet tudni. Egy biztos: az Expressz szervezésében megérkeztek tegnap a csoportok, különvonatokkal, busszokkal, ki hogy tudott. Borsodból 580-an, Komáromból 300-an, Nógrádból 134-en, Szabolcsból 200-an, a fővárosi Expressz igazgatóságától 420-an. Felsorolni is sok lenne, hiszen az ország valamennyi megyéjének fiataljai képviseltetik magukat. Számítá-

sok szerint a jubileumi találkozóhoz közel 10 ezer fiatal vesz részt. Az Ezeremester és Úttörőből 1500 sapkával, 680 piros-sárga-kekszinű trikóval 3500 SZIN-jelvényvel készült a háromnapos rendezvénysorozatra. Böven van tartalék valamennyiből, így feltehetőleg mindenkinek jut, aki emlékeztetésre akarja tenni az eseményeket. Az ünnepélyes megnyitótételek délután 4-kor kezdődött Újszegeden, a szabadtéri színpadon. Rekkentő hőségben, melynek okán nem teltek ugyan színültig a széksorok, ám az Ifjú Garda zenekara azért lankadatlanul csalogatta a fiatalokat, pattogó ritmusú indulóival.

A megjelenteket - köztük Török Józsefet, az MSZMP Szeged városi bizottságának első titkárát, Szabó G. Lászlót, a megyei tanács elnökhelyettesét és Bányné dr. Birkás Mária-t, a városi tanács elnökhelyettesét - Novákné Halász Anna, a szegedi KISZ-bizottság első titkára köszöntötte. Mielőtt megnyitót beszédét megtartotta volna, üdvözölte az ifjúsági napok ünnepélyes nyitányára ideérkezett Jugoszláv Ifjúsági Szövetség szabadkai választmányának képviselőit is. (Novákné Halász Anna megnyitójáról és az ifjúsági napok egyéb eseményeiről beszámoló lapunk 5. oldalán.)

A magyar-szovjet barátságfesztivál keretében

Békenagygyűlés

Pénteken délelőtt a Barátság Házába látogattak a III. magyar-szovjet ifjúsági barátságfesztivál magyar és szovjet delegációjának vezetői. Fejtő György, a KISZ Központi Bizottságának első titkára és Dmitrij Filipov, a Lenini Komszomol Központi Bizottságának titkára. A baráti találkozón Tétényi Pál, az MSZBT alelnöke a Magyar-Szovjet Baráti Társaság országos elnöksége nevében köszöntötte a vendégeket, akikkel együtt érkeztek a barátságfesztivál díszvendégei, köztük a szovjet delegáció részéről Valezij Kubaszov, a Szovjetunió úrhajósa, a Szovjetunió kéréses Hőse, a Magyar Népköztársaság Hőse, Alekszej Zselto vezérezredes, a Szovjetunió Hőse, a háborús veteránok szovjet bizottságának elnökhelyettese, Mihail Vasziljev, az usztyilimszki vízi erőmű építésének Állami-díjas brigádvezetője, a Szocialista Munka Hőse, Nona Gaprindasvili női sakk exvilág bajnok, nemzetközi sakknagyemester, továbbá magyar részről Farkas Bertalan úrhajós alezredes, a Magyar Népköztársaság Hőse, a Szovjetunió Hőse, Verőci Zsuzsa nem-

zetközi sakkemester. Mészáros István, az Oroszlányi Szénbányák Vállalat vágára, a Szocialista Munka Hőse és Uszta Gyula altábornagy, a Magyar Partizán Szövetség főtítkára. Tétényi Pál üdvözlésében szólt az immár 1700 munkahelyi, iskolai tagcsoport, a magyar dolgozók és diákok százezreit tömörítő barátság mozgalomról, amely egyidős a magyar nép szabadságával, s amely hosszú történelmi múltra tekint vissza. Elmondta, hogy az MSZBT is kiemelkedő figyelmet fordít az ifjúság körében végzett munkára, s az utóbbi években jelentősen megnőtt a barátsági mozga-

lomban tevékenykedő fiatal aktivisták száma. A szívélyes, elvtársi légkörű találkozón részt vett Bíró Gyula, az MSZBT főtítkára. Ott volt Jurij Aszturov, a Szovjetunió budapesti nagykövetségének tanácsosa és Ivan Szalimon, a Szovjetunió nagykövetségi tanácsosa, a Szovjet Baráti Társaságok Szövetségének magyarországi képviselője. A délelőtti folyamán Aczél György, a Minisztertanács elnökhelyettese baráti beszélgetésen fogadta Csingiz Ajtmatov Lenin- és Állami-díjas író-t, a Szovjetunió Írószövetségének titkárát, a Szocialista Munka Hősét, a III. magyar-szovjet ifjúsági barátságfesztivál díszvendégét.

Fiatalok az enyhülésről, leszerelésről

A béke, az enyhülés, a leszerelés jegyében délután forró hangulatú nagygyűlést tartottak a KISZ KB székházában. A KISZ, a Komszomol és a DIVSZ közös rendezvényén a magyar és a szovjet delegációk mellett jelen voltak a DIVSZ-iroda tagjai. Nagy Sándor, a KISZ KB titkára nyitotta meg a nagygyűlést.

Elsőként Kovács Jenő, a KISZ KB titkára lépett a mikrofonhoz. Emlékeztetett arra, hogy a magyar-szovjet ifjúsági barátságfesztivál olyan időszakra esik, amikor ismét feszültebbé vált a nemzetközi helyzet, majd hangsúlyozta: minden józanul gondolkodó ember számára nyilvánvaló, hogy a (Folytatás a 2. oldalon.)